

Földrajz középszintű érettségi témakörök

2025 / 2026

„A”

1. Nevezze meg a Naprendszer bolygóit a Naptól távolodva! Jellemezze a Naprendszer bolygóinak két csoportját! (mutassa be közös és egyedi jellemzőiket!)
2. Mutassa be a Föld alakját és mozgásait! Térjen ki a mozgások következményeire is!
3. A térkép: Mutassa be a térképek fajtáit! Ismertesse a domborzatábrázolás különböző módszereit!
4. A kőzetlemezek mozgása: okai, típusai, következményei.
5. Jellemezze a távolodó és ütköző lemezszegélyek vulkáni működését! Mutasson a térképen vulkáni övezeteket és működő vulkánokat!
6. Ismertesse a légkör szerkezetét, a szférák fő jellemzőit és a bennük lejárvó legfontosabb változásokat. Levegőszennyezés: Nevezze meg a legnagyobb légszennyező forrásokat!
7. Ismertesse a mérsékelt övezeti ciklon és anticiklon jellemzőit, kialakulásuk fő térségeit. Mutassa be hatásukat az időjárásra. Magyarázza meg a hidegfront és a melegfront kialakulását, hasonlítsa össze jellemzőiket!
8. Mutassa be az óceánok és a tengerek közötti különbségeket! Melyek a tengervíz fizikai és kémiai tulajdonságai? A tengervíz mozgásai. A világtenger gazdasági hasznosítása.
9. Ismertesse a tómedencék keletkezési típusait. Mutasson példákat a térképen az egyes típusokra! Ismertesse a tavak pusztulásának okait és szakaszait, gazdasági hasznosításuk lehetőségeit
10. Mutassa be a talajképződés folyamatát, a talaj kialakításában szerepet játszó tényezőket. Bizonyítsa az éghajlat meghatározó szerepét. Ismertesse a talaj fő alkotóit.
11. Ismertesse a forró övezet tagolódását (övek/vidék, éghajlat megnevezése) Jellemezze az egyenlítői öv éghajlatát, vízrajzi és felszínformálódási sajátosságait, talaját és élővilágát és a gazdálkodás lehetőségeit! Térjen ki a főbb környezeti problémákra is!
12. Mutassa be a meleg mérsékelt öv kiterjedését! Hasonlítsa össze két éghajlati területét és éghajlati diagramok segítségével! (Mediterrán és szubtrópusi monszun területek/éghajlat)
13. Melyik éghajlati övezetekben alakulhatnak ki sivatagok, miért? Ismerje fel és jellemezze képek, ábrák és leírások alapján a sivatagi éghajlat tipikus területeit.
14. A hideg övezet kiterjedése, két éghajlati területének összehasonlítása: Sarkvidéki és sarkkörüi öv: az állandóan fagyos és tundra éghajlat (diagramok elemzése)
15. Afrika általános természeti képe: földrajzi helyzete, tájai, éghajlata, vízrajza természetes növényzete.

16. Európa általános természeti képe: földrajzi helyzete, tájai, éghajlata, vízrajza természetes növényzete.
17. Magyarország éghajlata az övezetesség rendszerében. Éghajlati elemek hazánkban (napsugárzás, hőmérséklet, szél, csapadék viszonyok). Hazánkat érő éghajlati hatások.
18. Az Alföld kialakulása, résztájainak természetföldrajzi jellemzői, természeti adottságai. (éghajlata, vízrajza, természetes növényzete, talaja)
19. Dunántúli –középhegység kialakulása, résztájainak természetföldrajzi jellemzői, természeti adottságai.
20. Magyarország felszín alatti vizei. Fő típusai, jellemzői, előfordulásuk, környezeti vonatkozások (szennyeződés)

„B”

1. A népesség több szempontú bemutatása: emberfajta, vallások, nyelvek. Az állam, nemzet, nemzetállam, többnemzetiségű állam, nemzetiség fogalma, konkrét példák.
2. A város, mint település. Kialakulásuk, jellemzői. Magyarázza a városodás és a városiasodás közötti különbségeket. Az urbanizáció következményei: agglomerációk, megalopoliszok. Mutassa be a nagyvárosok szerkezetét, övezeteit!
3. Integrációk: Nevezze meg az együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezőket. Ismertesse az integrációk fejlődésének szintjeit.
4. A pénz szerepe, funkciói, a pénz formái. A bankok szerepe a pénzügyi szolgáltatásokban.
5. A fejlett és a fejlődő országok összehasonlítása. (Centrum-periféria) Mondjon példákat különböző fejlettségű országokra és mutassa meg ezeket a térképen.
6. Egyedi szerepkört betöltő országcsoportok. Világgazdasági jelentőségük. (kőolaj exportáló arab országok, adóparadicsomok, turistaparadicsomok)
7. Az USA szerepe a világgazdaságban: az amerikai nemzetgazdaság a globális világban. Az „új gazdaság” térbeli szerveződése. (az USA gazdasági körzeteinek rövid jellemzése).
8. Japán szerepe a világgazdaságban. Ipari körzetei.
9. Olaszország: Észak- és Dél-Olaszország természeti, társadalmi adottságai. Eltérő gazdasági fejlettsége.
10. Az Európai Unió: az európai együttműködés kialakulása, szerepe a világgazdaságban. Az EU fő intézményei.
11. Németország: az EU vezető gazdasága
12. Franciaország gazdasága és szerepe az Európai Unió élelmiszer termelésében.
13. Jellemezze a Dél-Dunántúli régiót hazánk gazdaságában betöltött szerepe, jellemző gazdasági tevékenységei alapján. (komplex gazdaságföldrajzi jellemzés)
14. Magyarország települései: falvak és tanyák jellemzése.
15. Magyarország mezőgazdasága: zöldség- és gyümölcsstermesztés. Borvidégeink.
16. Hazánk idegenforgalma. Idegenforgalmi vonzerők, körzetek, tájegységek.
17. Globális világproblémák: Az emberiséget érintő demográfiai (népesedési) és urbanizációs válság.
18. Élelmiszer és egészség: Mutassa be az élelmiszer termelésének és fogyasztásának területi ellentmondásait. Ismertesse a társadalmi-gazdasági fejlettség és a lakosság

általános egészségi állapota közötti összefüggéseket, értelmezze a társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségből fakadó következményeket.

19. A környezet- és a természetvédelem feladatai: Ismertesse a globális környezeti problémákkal foglalkozó legfontosabb nemzetközi szervezetek fő tevékenységeit! Soroljon fel a természeti-táji értékek és az emberiség kultúrkincsének védelmében tett lépéseket, igazolja ezek fontosságát.
20. A globális környezetszennyezés és következményei. Ismertesse példák alapján a lokális szennyeződés globális következményeit. Mondjon példát a környezetkárosítás és a környezeti katasztrófák társadalmi következményeire, az életkörülményekre gyakorolt hatásaira. Az egyén szerepe a környezetvédelemben.